

Brest (*Ulmus*) je v súčasnosti zriedkavou drevinou za ktorou stála v minulosti grafióza,

alebo holandská choroba brestov. Spôsobuje ju druh huby *Ophiostoma spp.* a *O.ulmi*, a momentálne *O.novo ulmi*,

ktorá upcháva vodivé pletiva: stromom usychajú konáre a v dôsledku upchatia pletív usychajú na nedostatok vody postupne celé stromy. Hubou oslabené stromy nemajú silu s chorobou bojovať. Nákazu rýchlo šíria podkôrniky *Scolytus*,

ktoré sa zažierajú do kmeňov stromov. V celej Európe v 20 storočí hynuli stromy rýchlym tempom, dnešné zastúpenie brestov je len 0,05% (v minulosti 1%). Stromy sa postupne prestali do výsadiel používať - ako riskovať, že za pár rokov bude potrebné výsadbu obnoviť, radšej brest prestali vysádzať. Pôvodné druhy brestu sú veľké, dorastajú až tridsaťmetrovej výšky, hodia sa do veľkých parkov a záhrad. V minulosti ich drevo používali stolári na výrobu nábytku alebo na pažby pušiek.

Nové variety brestov sú odolné voči grafióze a s menšou veľkosťou sa hodia aj do malej záhrady. Bresty do záhrad mávajú výšku medzi štyrmi až piatimi metrami s menšou guľovitou korunou, napríklad (*U. minor*) 'Umbraculifera'.

Brest má však aj urastenejšie variety ako 'Wreidei' s výškou okolo ôsmich metrov a stĺpovitou korunou.

Z previsnutých foriem je vhodný (*U. glabra*) 'Pendula', dorastajúca do piatich metrov,

s kaskádovito, previsnutou korunou.

Zaujímavý variant 'Camperdownii' je naštepený na kmeňku s väčšími listami.

Brest dobre znáša rez, môže sa bez problémov tvarovať koruna, zmenšiť alebo obmedziť veľkosť stromčeka. Na tvarovanie je vhodný brest holandský (*U. hollandica*) 'Jacqueline Hillier'. Ten dobre znáša aj hlboký rez, varieta je pre svoj tvar bonsaja veľmi žiadaná.

Ak chcete brest pestovať v kvetináči alebo v nádobe, vyberte si varietu 'Hokkaido' (*U. Parviflora*). S drobnými listami sa uplatní aj v skalke alebo aj ako bonsaj. Má jedinú nevýhodu v tom, že býva málokedy v predaji.

Brest je nenáročná drevina a pestovať ho zvládne aj úplný začiatočník. Stromy aj kríkové formy rastú dobre v každej záhradnej pôde, na slnku aj v tieni. Pestrolistým druhom vyhovuje slnečná poloha, v zatienení sa nevyfarbia listy a zostávajú skôr svetlo zelené. Dobre zakorenené bresty znesú to, čo máloktorý strom: vďaka bohatému koreňovému systému možno presádzať aj veľké exempláre. Trochu námahy dajú vrúbľované variety na iných podpníkoch, čas od času treba odstraňovať výhony pôvodného druhu. V minulosti Kelti verili vo vzácnu liečivú moc brestov a pripravovali zo sušenej kôry prášok ako základ liečivých placiek na poškodenú pokožku. Tie liečili neuveriteľne rýchlo, mali aj protizápalové účinky. Brest je tiež jedným zo stromov keltského horoskopu, ktorý pripisuje ľuďom narodeným v jeho znamení toleranciu, zmysel pre humor, usilovnosť, pohotovosť a tvorivého ducha.

